N O T A T

18. november 2002
HW/-

Hvad sker der, når affald dømmes farligt?

0. Sammenfatning

Klassificering af affald som farligt efter de objektive kriterier, der gælder herfor, udløser oftest en kaskade af forholdsregler i f.m. den videre håndtering af affaldet, herunder særlige regler for indsamling, transport og opbevaring samt forbrænding og deponering, ligesom tilsyns- og godkendelsesmyndighederne ofte er forskellige, alt efter om det affald, en virksomhed håndterer, klassificeres som farligt eller ej. Alt i alt er disse ekstraordinære foranstaltninger måske ikke altid lige hensigtsmæssige og nødvendige set i forhold til miljøbeskyttelsen.

DAKOFAs arbejdsudvalg for farligt affald har sat sig for at udarbejde et katalog over, hvad der sker, når en given affaldsart dømmes ”farlig”.

Kataloget skal dels kunne anvendes som en art checkliste, som de forskellige aktører på affaldsområdet kan læne sig op ad, dels kunne bruges i f.m. kommende lovgivningsarbejde mhp. at undgå nogen af de utilsigtede ”sidegevinster”, som fremkommer ved ændring af klassificeringen.

Arbejdet har resulteret i dette notat, som primært kortlægger de mange regelsæt, hvori farligt affald berøres på en eller anden måde, og som samtidig forsøger at opridse nogen af de mere eller mindre tilsigtede konsekvenser heraf:

· Mineraluldsaffald skal – fordi det besidder egenskaben ’Xi, Lokalirriterende’ og dermed er farligt – placeres på deponeringsenheder for farligt affald, som er indrettet med specielt tykke membraner for at sikre *grundvandet*.

· Farligt affald, der forbehandles med henblik på at begrænse udvaskningen af farlige stoffer og dermed affaldets sundheds- og miljøfarlighed, skal i fremtiden deponeres på enheder for ikke-farligt affald og *pålægges affaldsafgift*.

· Forbrændingsanlæg, der ønsker at forbrænde affald med egenskaben ”brandnærende” skal have særlig tilladelse og føre særskilt registrering, uanset om dette er den eneste egenskab, der gør affaldet farligt. Tilsvarende skal f.eks. biogasanlæg, der behandler alkohol eller organiske syrer, have tilladelse til at behandle farligt affald, uanset hvad det er for egenskaber, der gør affaldet farligt.

· Behandlere af affald, der klassificeres som farligt, skal uanset kapacitet, miljøgodkendes efter MBLs kapitel 5 og underlægges amtsligt tilsyn. Det betyder f.eks. at…

· Mange oplagringsanlæg for forurenet jord skal have (ny) miljøgodkendelse og ny tilsynsmyndighed og måske tilmed VVM-screenes, hvis f.eks. grænseværdien for koncentrationen af blyforbindelser i den forurenede jord som forventeligt halveres i de kommende år, eller der på et tidspunkt fastsættes grænseværdier for, hvornår kobberforbindelser er miljøfarlige.

· Oparbejdere af udtjente biler og elektronikskrot bliver pludselig til behandlere af farligt affald og skal have ny miljøgodkendelse og ny tilsynsmyndighed, når ubehandlede biler og visse typer elektronikskrot bliver til farligt affald med indførelsen af den nye liste over farligt affald.

Hertil kommer nogle særlige problemstillinger omkring fritagelse:

· Bortskaffelse af farligt affald fra statslige og amtslige virksomheder kan have et sådant omfang, at bortskaffelsen skal i EU-udbud – men hvordan gennemføres et udbud, hvor man ikke på forhånd ved, om der kan opnås fritagelse fra den kommunale ordning til aflevering hos den vindende virksomhed?

· Affaldsproducenter kan frit eksportere deres farlige affald til nyttiggørelse i et andet EU-land efter reglerne herom, men har intet retskrav på at få fritagelse fra benyttelsespligten til den kommunale ordning, hvis det farlige affald ønskes genanvendt på en dansk virksomhed.

Udover en minutiøs gennemgang af regelsættet rummer notatet også en checklister for, hvorledes hhv. affaldsproducenterne, transportørerne, behandlerne og kommunerne skal forholde sig ved omklassificering af en given affaldsart, ligesom der gives et eksempel på de administrative og praktiske konsekvenser for affaldsarter, der får såkaldte 'spejlindgange' på den nye liste over farligt affald, idet det oplistes, hvad det betyder, hvis de skal klassificeres som farlige i st.f. ikke-farlige.

1. Indledning

Klassificering af affald som farligt efter de objektive kriterier, der gælder herfor, udløser som oftest en kaskade af forholdsregler i f.m. den videre håndtering af affaldet. Det skyldes primært, at der i Danmark havde været en lang tradition for indsamling og særskilt håndtering af såkaldt "olie- og kemikalieaffald", da EU gennem udstedelse af et særligt direktiv for såkaldt "farligt affald" fastlagde en række definitioner herfor, samt regler om håndtering m.v.

Efter de hidtidige danske regler var "olie- og kemikalieaffald" primært defineret meget pragmatisk ud fra, om det pågældende affald gav anledning til miljømæssige eller arbejdsmiljømæssige gener, såfremt det blev håndteret sammen med det øvrige affald, eller som det hed i vejledning 1/1991 om olie- og kemikalieaffald, s. 4…"såfremt det pågældende stof/materiale [opført i nogle lister, optaget som bilag til bekendtgørelsen] findes i en sådan mængde og i en sådan koncentration, at det kan udgøre en fare for sundhed eller miljø" (idet kommunalbestyrelsen skulle foretage en konkret afgørelse i hvert enkelt tilfælde).

Klassificering af affaldet efter de nye regler tager afsæt i det samme regelsæt, som gælder for klassificering af farlige stoffer og produkter, og tager som udgangspunkt, at en affaldsart er farlig, hvis den udgøres af eller indeholder stoffer i nærmere angivne koncentrationer, som besidder én eller flere af følgende femten egenskaber:

Tx: Meget giftig

T: Giftig

Xn: Sundhedsskadelig

C: Ætsende

Xi: Lokalirriterende

Xn/Xi: Sensibiliserende

Carc1/2/3: Kræftfremkaldende (kat. 1/2/3)

Mut1/2: Mutagen (kat. 1/2)

Rep1/2/3: Reproduktionsskadende

E: Eksplosiv

Fx: Yderst brandfarlig

F: Meget brandfarlig

R10: Brandfarlig

O: Brandnærende

N: Miljøfarlig

De konkrete grænseværdier, der gælder for indholdet af stoffer med de anførte egenskaber, fremgår af bilag I til dette notat, som er hentet fra DAKOFAs guideline i klassificering af forurenet jord og restprodukter (som i øvrigt kan hentes i sin helhed på DAKOFAs hjemmeside).

I forbindelse med indførelse af de nye EU-regler i dansk lovgivning er der typisk sket en sammenfletning med de gamle regler om olie- og kemikalieaffald, endskønt kriterierne for klassificering altså ikke er sammenfaldende. Firkantet sagt, så skal efter de gamle regler for olie- og kemikalieaffald, uanset hvilke egenskaber, affaldet besidder efter de nye regler.

Også indenfor EU-lovgivningen synes at være en noget dogmatisk opfattelse af, at alle affaldsarter, der klassificeres som farlige efter reglerne herom, også skal undergå en speciel håndtering og (slut)disponering, tilsyneladende uden skelen til hvilke *egenskaber* det konkret er, der gør en given affaldsart farlig.

Eksempelvis forekommer det uhensigtsmæssigt, at f.eks. mineraluldsaffald – fordi det besidder egenskaben ”Xi, Lokalirriterende” og dermed er farligt – skal placeres på deponeringsenheder for farligt affald, som er indrettet med specielt tykke membraner for at sikre *grundvandet*.[1]

DAKOFAs arbejdsudvalg for farligt affald har over et antal møder drøftet dette spørgsmål under flere forskellige indgangsvinkler, og der blev på decembermødet 2001 opnået enighed om, at sekretariatet skulle udarbejde en oversigt over konsekvenserne af, at en given affaldsart dømmes farlig.

Oversigten, der siden hen har været drøftet på tre møder i udvalget, er udarbejdet med henblik på officiel fremsendelse til Miljøstyrelsen til overvejelse i f.m. fremtidige regelrevisioner, samt fremlæggelse på DAKOFAs konference den 26. november 2002.

Endelig vil oversigten blive lagt ud på DAKOFAs hjemmeside til brug for medlemmerne som en art checkliste, når og hvis nye affaldsarter dømmes farlige, eller hvis en given affaldstype fra en given kilde viser sig at skulle klassificeres som farlig, mens den tidligere har været klassificeret som ikke farlig. Sidstnævnte situation må forventes at blive speciel aktuel i takt med at EU fremkommer med egentlige grænseværdifastsættelser for stoffer og produkter, der

besidder egenskaben ”miljøfarlig’ (N), og når og hvis disse grænseværdier indføres i dansk ret f.s.v.a. også klassificering af farligt affald.[2]

Oversigten er baseret først og fremmest på drøftelserne i arbejdsudvalgene for farligt affald og for jordforurening. Herudover er gennemført en systematisk søgning i ”Retsinfo” efter regelsæt, der omhandler ”farligt affald” samt ”olie- og kemikalieaffald”[3].

Endelig har et oplæg af Henrik Dalgaard, dengang Miljøstyrelsen på DAKOFAs konference den 22. marts 1999 om de teknisk/administrative konsekvenser af, at mineraluldsaffald med gyldighed fra 1. februar 1999 skulle klassificeres som farligt affald og et af Sandie Stokholm Andersen, RGS 90, afgivet oplæg på DAKOFAs konference den 18. marts 2002 om ”Problemstillingen forurenet jord som farligt affald” været lagt til grund.

I afsnit 2. opsamles på stikordsform de konsekvenser, et eventuelt statusskifte i affaldets klassificering har for *aktørerne* (således egentlige checklister for *affaldsproducenten*, *transportøren*, *behandleren* og *kommunen*). I afsnit 3 belyses problemstillingen ud fra en *affaldsart*, som både kan være farlig og ikke-farlig (imprægneret træ som eksempel), og i afsnit 4 tages udgangspunkt i de væsentligste regelsæt, som præsenteres systematisk.

Endelig er som bilag III optaget en fuldstændig oversigt over de i forbindelse med notatet kortlagte forskrifter, der enten omhandler eller på anden vis berører håndteringen af farligt affald.

2. Konsekvenser for aktører ved skift i klassificering

I det følgende gennemgås på stikordsform, hvad aktørerne fra affaldsproducenter og transportører til behandlere og myndigheder hver især skal være opmærksomme på ved evt. skift i klassifficering for en given affaldsart eller bestemt affaldsstrøm fra virksomhed eller institution, der ved nøjere vurdering viser sig at være farlig (hhv. ikke-farlig) i modsætning til tidligere vurderinger.

Affaldsproducenten

· Skal anmelde det farlige affald til kommunen (eller anmelde, at affaldet fra virksomheden, der ellers er markeret som farligt i affaldsbekendtgørelsens bilag 2, ikke opfylder kriterierne i bekendtgørelsens bilag 3 og 4 for at være farligt og fremlægge dokumentation herfor – eller omvendt anmelde, at affald, der ikke er markeret som farligt, rent faktisk opfylder kriterierne i bilag 3 og 4)*(affaldsbekendtgørelsen, §§50-52)*.

· Skal føre register (efter EAK) over farligt affald og på anmodning afgive oplysninger til kommunen *(affaldsbekendtgørelsen, §53)* samt afgive oplysninger overfor transportør, også om EAK-kode *(§14, stk. 3)*.

· Skal desuden, såfremt der er tale om en godkendelses- eller anmeldelsespligtig virksomhed, føre egenregistrering af affald efter særlig forskrift og med opdeling efter ISAG og EAK *(affaldsbekendtgørelsen, §18 og bilag 13 og 14)* og på anmodning afgive oplysninger til kommunen og Miljøstyrelsen.

· Skal benytte den af kommunen etablerede indsamlingsordning for det pågældende farlige affald

(affaldsbekendtgørelsens §54, stk. 2) eller søge dispensation herfra *(§56)* – også selv om affaldet opfylder bestemmelserne f.s.v.a. homogene biprodukter, som ikke finder anvendelse på farligt affald *(affaldsbekendtgørerlsens §33, stk. 2)*.

· Kan eksportere det farlige affald efter reglerne herom *(bekg. 971/1996)* uden forudgående fritagelse.

· Må ikke (længere) aflede det pågældende farlige affald med spildevandet, men skal opsamle og levere til kommunal ordning *(affaldsbekendtgørelsen, §58)*.

· Må ikke sammenblande det farlige affald med andet affald, ej heller andet farligt affald, med mindre det enten fremgår, at det er tilladt i miljøgodkendelsen for den virksomhed, der behandler affaldet, eller fremgår af kommunens regulativ for det pågældende farlige affald *(affaldsbekendtgørelsen, §59)*.

· Skal sikre en forsvarlig emballering af det farlige affald (ofte efter reglerne om vejtransport af farligt gods) *(affaldsbekendtgørelsen, §60)*.

· Oplyse regionplanmyndigheden, såfremt der er tale om væsentlige mængder af farligt affald, der genereres i bymæssig bebyggelse (kan udløse VVM-procedure) (*bekg. 860/1999)*.

· Være opmærksom på, hvorvidt affaldet har eksplosive egenskaber, hvorved der udløses særlige regler *(affaldsbekendtgørelsen, §55)*.

· Være opmærksom på, at såfremt der er tale om spildolie, kan dette på særlige vilkår afbrændes på større fyringsanlæg *(affaldsbekendtgørelsen, §57)*, samt at der gælder særlige regler for radioaktivt affald *(bekg. 954/2000)*.

· Være opmærksom på, at det pågældende affald, såfremt der er tale om jord eller restprodukter, ikke (længere) vil kunne genanvendes efter restproduktbekendtgørelsen (*bekg. 655/2000*), som ikke finder anvendelse på farligt affald.

· Skal, såfremt virksomheden er eller søger EMAS-registrering, søge at undgå eller genvinde det farlige affald *(bekg. 896/2001)*

· Være opmærksom på, at virksomheden, såfremt det farlige affald også er klassificeret som farligt gods, skal have tilknyttet en sikkerhedsrådgiver og sikre, at de fornødne transportdokumenter udfyldes korrekt og videregives til transportøren *(bekg. 729/2001)*

· Sikre sig, at transportøren har anmeldt sig til virksomhedens hjemstedskommune som transportør af farligt affald *(affaldsbekendtgørelsen, §12)*

· Sikre sig, at behandleren er godkendt efter MBLs kapitel 5 til at behandle det pågældende, farlige affald eller, såfremt affaldet eksporteres, at behandleren er godkendt efter modtagelandets regler herfor (eftersom affaldsproducenten er ansvarlig for korrekt bortskaffelse).

· Ved skift fra farligt til ikke-farligt affald sikre sig, at behandleren er godkendt hertil samt har anmeldt sig til told- og skattemyndighederne som anlæg for også ikke-farligt affald *(lovbekg. 570/1998)*

Affaldstransportøren

· Skal lade sig registrere hos kommunen (nu også som transportør af farligt affald) og føre register over transporteret, farligt affald, opgjort efter EAK *(affaldsbekendtgørelsen, §§12 og 14)*. Har dog krav på at få EAK-koder oplyst hos affaldsproducenten *(§14, stk. 3)*.

· Være opmærksom på, at fortsat transport af affaldet forudsætter, at affaldsproducenten opnår fritagelse for benyttelsespligten til den kommunale ordning *(affaldsbekendtgørelsen, §56)*.

· Være opmærksom på, at kommunen i et regulativ kan have fastlagt særlige forskrifter for rapportering af transporteret, farligt affald, opgjort efter EAK *(affaldsbekendtgørelsen, §33, stk. 1, nr. 3)*.

· Være opmærksom på de særlige regler for vejtransport af farligt gods, som ofte gælder ved transport af farligt affald *(bekg. 729/2001)*.

· Være opmærksom på, at der ved transport af affald over landegrænser gælder særlige regler (transportforordningen/*bekg. 971/1996)*, og at transporten – ud over eventuelle transportdokumenter efter reglerne om transport af farligt gods – også skal ledsages af særlige dokumenter efter transportforordningen.

Affaldsbehandleren

· Skal sikre sig, at behandlingsanlægget (uanset kapacitet!) er godkendt af en amtslig myndighed efter MBLs kap. 5 til at behandle farligt affald af den pågældende type *(bekg. 646/2001)*, herunder være opmærksom på, at en godkendelse kan forudsætte VVM (dog kun ved *bortskaffelse* af farligt affald ved forbrænding, kemisk behandling eller deponering *(bekg. 860/1999)*).

· Skal sikre sig, såfremt der i f.m. behandlingsprocessen sker en sammenblanding af det pågældende farlige affald med ikke-farligt affald eller andet farligt affald, at denne sammenblanding er udtrykkeligt tilladt i miljøgodkendelsen, hvilket er en forudsætning for fortsat, lovlig behandling på anlægget *(affaldsbekendtgørelsen, §59)*.

· Skal anmelde sig til Miljøstyrelsen (ISAG) nu også som behandler af farligt affald og registrere det behandlede farlige affald også efter EAK og indberette til ISAG *(affaldsbekendtgørelsen, §16 og bilag 8)*.

· Skal på anmodning fra den eller de kommuner, der anviser affald til behandling, og/eller Miljøstyrelsen afgive oplysninger om behandlede mængder m.v., opført efter EAK *(affaldsbekendtgørelsen, §47, stk. 1)*.

· Være opmærksom på, om de affaldsproducenter, der leverer affald, har den fornødne fritagelse fra benyttelsespligten i deres hjemstedskommune(r).

· Overveje fritagelse for registreringspligt til Told og Skat efter afgiftslovgivningen *(lovbekg. 570/1998, §11, stk. 7)*, såfremt der udelukkende tilføres farligt affald til anlægget, samt overveje, hvorledes og hvorvidt hele læs af farligt affald, der tilføres, kan fritages for afgift uanset om anlægget behandler andet end farligt affald *(§9, stk. 3, nr. 3)*.

· Omvendt skal behandleren lade sig registrere hos Told og Skat, såfremt anlægget hidtil kun har behandlet farligt affald og én eller flere konkrete affaldstyper nedklassificeres, og der skal betales affaldsafgift for disse *(lovbekg. 570/1998)*.

· Sikre sig, såfremt der er tale om deponering af farligt affald, at dette kun deponeres på enheder herfor, som har den pågældende affaldsart opført på en positivliste i miljøgodkendelsen (gælder dog først fra 2004) *(bekg. 650/2001)*.

· Sikre sig, at en given affaldsart eller en bestemt affaldstype, der nedklassificeres fra farlig til ikke-farlig, ikke længere deponeres på enheder for farligt affald, samt at farligt affald, der opfylder kriterierne for deponering på enheder for ikke-farligt affald også kun deponeres på enheder for ikke-farligt affald (med erlæggelse af fuld affaldsafgift ???).

· Sikre sig, såfremt der er tale om forbrænding, at der enten er tale om forbrænding af spildolie på fyringsanlæg, der opfylder kravene *(affaldsbekendtgørelsen, §57)* eller at forbrændingsanlægget er godkendt til at forbrænde den omhandlede affaldsart, herunder at den fornødne temperatur i efterforbrændingszonen er opnået (1100ºC f.s.v.a. farligt affald med et indhold på mere end 1% halogenerede forbindelser), og at de særlige modtagekrav, der gælder for farligt affald, er opfyldt *(bekg. 660/1997)(kravene bortfalder dog sands. Pr. 28.12.02).*

· Sikre sig, såfremt der er tale om håndtering af biler, at de særlige regler for håndtering af farligt affald på autoværksteder er opfyldt *(bekg. 922/1997)* og/eller at de særlige krav om adskillelse og håndtering af farligt affald ved skrotning er biler er overholdt *(Bekg. 480/2002).*

Kommunen

· Skal etablere indsamlingsordninger med benyttelsespligt for alle arter af farligt affald, der genereres i kommunen *(affaldsbekendtgørelsen, §54)* og skal i regulativer herfor *ikke* fritage farligt affald fra benyttelsespligt, selv om det genanvendes *(affaldsbekendtgørelsen, §24, stk. 2)*, men skal udøve et begrænset, pligtmæssigt skøn ved alle eventuelle ansøgninger om fritagelse fra benyttelsespligten *(affaldsbekendtgørelsen, §56).*

· Skal i det omfang affaldet anvises til konkrete behandlingsanlæg sikre sig, at de pågældende anlæg er godkendt efter MBLs kapitel 5 hertil.

· Særligt f.s.v.a. forbrændings- og deponeringsanlæg sikre, at de pågældende affaldsart er opført på de positivlister for modtagelse af affald, der skal være knyttet tin enhver godkendelse af hhv. deponerings- og forbrændingsanlæg fra og med hhv. 16. juli og 28. december 2005 *(kommende revisioner af hhv. deponerings- og forbrændingsbekendtgørelserne).*

· Skal i regulativet tage stilling til eventuel tilladelse til sammenblanding med ikke-farligt affald eller andet farligt affald *(affaldsbekendtgørelsen, §59).*

· Kan i regulativ foreskrive krav om afgivelse af oplysninger og transporteret mængde og art (EAK-kode) fra transportører *(affaldsbekendtgørelsen, §33, stk. 3).*

· Skal orientere Miljøstyrelsen om afgørelser, hvor affald, der er markeret som farligt i affaldsbekendtgørelsens bilag 2, klassificeres som ikke-farligt på grund af manglende opfyldelse af kriterierne i bilag 3 og 4 (og omvendt!) *(affaldsbekendtgørelsens §61).*

· Opgøre mængden af farligt affald, fordelt efter EAK-koder og indberette denne hvert 4. år til

Miljøstyrelsen *(affaldsbekendtgørelsen, §6, stk. 1, nr. 1).*

· I fremtiden sikre anvisningsmulighed for farligt affald, der opfylder kriterierne for deponering på enheder for ikke-farligt affald.

3. Konsekvenser for håndtering af forskellige affaldstyper (et eksempel)

I dette afsnit gives et eksempler på, hvilke konsekvenser det har for håndteringen af nogle affaldstyper, hvis de skifter status fra ikke-farlige til farlige, idet der tages udgangspunkt i en affaldsart, der med den nye liste over farligt affald er udstyret med spejlindgange:

Imprægneret træ

Imprægneret træ kan være klassificeret som såvel farligt som ikke-farligt affald. Miljøstyrelsen har på sin hjemmeside beskrevet minutiøst, hvornår imprægneret træ skal klassificeres som det ene eller det andet. Udgangspunktet er, at kun træ, der er *tryk*imprægneret med creosot eller arsen, er klassificeret som farligt.

I nedenstående checkliste er søgt oplistet de forhold, man skal være opmærksom på hvis det imprægnerede træ er klassificeret som farligt, idet kun forskellene mellem håndtering som farligt og ikke-farligt er oplistet:

Trykimprægneret træ, imprægneret med creosot eller arsen….:

· skal anmeldes til kommunen *(affaldsbekg., §50)*

· må ikke sammenblandes med andet affald *(affaldsbekg., §59)*

· skal registreres efter EAK-kode af affaldsproducenten *(affaldsbekg., §53)*

· skal oplyses m. angivelse af EAK-kode overfor transportør *(affaldsbekg., §14, stk. 3)*

· skal afleveres til og indsamles ved kommunal foranstaltning *(affaldsbekg., §54)*

· *kan* fritages fra den kommunale ordning *(affaldsbekg., §56)*

· skal behandles på anlæg for bortskaffelse, der er godkendt hertil (deponeringsanlæg for farligt affald, for creosotholdigt affald dog også på forbrændingsanlæg, godkendt hertil)

· må ikke sammenblandes med andet affald i forbindelse med behandlingen uden særlig godkendelse *(affaldsbekg., §59)*

- anlægget for *bortskaffelse* skal være VVM-vurderet, uanset kapacitet *(bekg. 860/1999).*

- behandlingsanlægget skal være registreret hos Miljøstyrelsen og indberette til ISAG også med EAK-koder

- behandlingsanlægget behøver ikke at være registreret hos Told- og Skat, dersom det alene behandler farligt affald *(lovbekg. 570/1998)*

- må som udgangspunkt ikke genbruges eller materialegenanvendes (visse undtagelser – se MST-hjemmesiden)

- skal, såfremt der opnås fritagelse for benyttelsespligten til den kommunale ordning, transporteres af en transportør, der er registreret hos kommunen som transportør af farligt affald, og som fører register over transporteret mængde efter EAK *(affaldsbekg., §12 & 14)*

- skal, såfremt der er særlige regler herfor i et kommunalt regulativ, løbende rapporteres af transportøren til kommunen *(affaldsbekg., §33, stk. 1, nr. 1)*

- skal, såfremt affaldstræet er klassificeret som farligt gods, transporteres efter de særlige regler, der fremgår af reglerne for vejtransport af farligt gods

- skal af kommunen indrapporteres efter EAK-kode hvert 4. år til Miljøstyrelsen *(affaldsbekg., §6, stk. 1, nr. 1)*

- skal i fremtiden, såfremt det fortsat ønskes deponeret, deponeres på anlæg for ikke-farligt affald, såfremt det trykimprægnerede træ kan overholde kriterierne herfor.

Ud over imprægneret træ vil også andre – endda relativt store affaldsstrømme – inden for bygge- og anlægsområdet blive omfattet af et righoldigt udbud af spejlindgange (se herfor nærmere i bilag IV, som er hentet fra bilaget til DAKOFAs omsætningsnøgle, hvor en række ”nye” affaldsarter, der kan være farlige er oplistet særskilt).

Samtlige af disse ”nye” affaldsarter vil skulle vurderes på præcis samme måde som anført ovenfor under trykimprægneret træ, såfremt det viser sig, at den givne affaldsart er klassificeret som farlig.

4. Regelsæt omfattende farligt affald

Som udgangspunkt for den analyse, der ligger til grund for ovenstående checklister, er gennemført en systematisk søgning i 'Retsinfo' efter gældende retsforskrifter og vejledninger m.v., der omhandler/berøres af begreberne farligt affald samt "olie- og kemikalieaffald" (jf. bem. i note 3 ovenfor), ligesom medlemmerne af arbejdsudvalget for farligt affald har peget på en række tilgrænsende regelsæt og forskrifter i øvrigt.

Blandt de mere eksotiske forskrifter/konsekvenser af, at en given affaldsart dømmes farlig, kan nævnes *Schengenkonventionen* (jf. lov nr. 418 af 10. juni 1997 om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen), som fastsætter, at særligt udpegede polititjenestemænd og toldembedsmænd med beføjelser f.s.v.a. ulovlig transport af "giftigt og farligt affald" kan fortsætte eventuel observation på anden kontraherende parts område – dvs. gerne må eftersætte og opretholde forfølgelse af banditter, der kører farligt affald over landegrænser, men *ikke* hvis dette affald er ikke-farligt!

Også bekendtgørelse nr. 53 af 21. april 1994 om overenskomst af 28. oktober 1993 med Oman om miljøsamarbejde hører til det – i bogstavelig forstand – eksotiske hjørne (fastsætter, at samarbejdet bl.a. omfatter "fast og farligt affald", hvorfor de samarbejdende parter skal være opmærksomme på, om en given flydende affaldsart skifter klassificering og dermed bliver omfattet af samarbejdsaftalen eller glider ud af samme…), mens de mere centrale retsforskrifter selvsagt er *affaldsbekendtgørelsen*, *restproduktbekendtgørelsen*, *deponeringsbekendtgørelsen*, *bekendtgørelsen om forbrænding af farligt affald* og reglerne omkring *miljøgodkendelse* og visse offentlige og private anlægs indvirkning på miljøet (*VVM*) samt *afgiftsreglerne*, hvorfor disse gennemgås nedenfor, idet de øvrige forskrifter m.v. berøres kort til sidst.

4.1. Affaldsbekendtgørelsen

Affaldsbekendtgørelsen (bekg. nr. 619 af 27. juni 2000 om affald) indeholder i kapitel 1 definitionen på farligt affald (§3, nr. 2: Farligt affald: Affald, der er opført på listen over affald i bilag 2 og markeret som farligt affald, og som opfylder kriterierne i bilag 3 og 4 samt affald, der opfylder kriterierne i bilag 3 og 4.).

I kapitel 2 (planlægning) præciseres det (§6, stk. 1, nr. 1), at der i forbindelse med opgørelsen af mængder over affald, som produceres i kommunen, skal ske en opdeling af farligt affald efter dets art (affaldskatalogkoden), og at disse mængder (jf. §8, stk. 1, nr. 1) skal indberettes til Miljøstyrelsen hvert fjerde år (første gang 1. juli 2002).

I kapitel 3 (Registrering af transportører) fremgår det (§§12 og 14), at transportører skal lade sig registrere hos kommunalbestyrelsen i de kommuner, hvor de henter affald, og særligt f.s.v.a. farligt affald, at de er pligtige at føre register over transporterede mængde og art af farligt affald (affaldskatalogkode), ligesom affaldsproducenterne jf. §14, stk. 3 er pligtige at afgive disse oplysninger (om affaldets art m.v.) til transportøren.

I kapitel 4 (om ISAG) henvises i §16 til forskrifterne i bilag 8, hvorefter affaldsbehandlere skal registrere og indberette behandlet farligt affald med angivelse af EAK-kode. I §18 henvises til forskrifterne i bilag 13 og 14, hvorefter affaldsproducerende virksomheder, der er omfattet af godkendelses- og anmeldelsesbekendtgørelserne, skal føre register over egen affaldsproduktion, idet der f.s.v.a. farligt affald skal ske en registrering efter affaldskatalogkoder.

Af kapitel 6 (om regulativpligt) fremgår det, jf. §24, stk. 2, at farligt affald ikke skal være omfattet af fritagelsespligten f.s.v.a. genanvendeligt affald (endskønt i øvrigt den anførte hjemmel herfor i MBL udtrykkeligt angiver, at undtagelsen alene gælder for "olie- og kemikalieaffald"!!! – se note 3 ovenfor), ligesom det af §31, stk. 1, nr. 3 fremgår, at kommunalbestyrelsen i et regulativ kan fastsætte forskrifter for, at affaldstransportører skal afgive oplysninger om og dokumentation for transporterede mængder og art (affaldskatalogkode) m.v. f.s.v.a. farligt affald. Endvidere fremgår det af §33, stk. 2, at reglerne om homogene biprodukter ikke finder anvendelse på farligt affald, og at sådanne altså ikke kan fritages for kommunal anvisning (ligesom der som udgangspunkt vil være benyttelsespligt til en kommunal indsamlingsordning).

Af kapitel 7 (om anvisnings- og benyttelsespligt) fremgår det (jf. §47, stk. 1), at de behandlingsanlæg, hvortil en kommune anviser affald, er forpligtet til efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller Miljøstyrelsen f.s.v.a. farligt affald at afgive oplysninger om det modtagne affalds art (affaldskatalogkode).

Kapitel 9 indeholder de specifikke regler for farligt affald. Nedenfor beskrives hvorledes håndteringen af farligt affald adskiller sig fra håndteringen af ikke-farligt affald, og hvad de forskellige aktører derfor skal være opmærksomme på, hvis en given affaldsart ændrer klassificering:

§50 foreskriver, at erhvervsmæssige affaldsproducenter skal ***anmelde*** farligt affald til kommunen og herunder anføre ***EAK-kode*** samt oplyse om mængde, emballering, sammensætning og egenskaber.

§51 forskriver, at erhvervsmæssige affaldsproducenter skal anmelde arter af affald, der efter deres art (EAK-kode) er markeret som farligt, ***men som ikke opfylder kriterierne i bilag 3 og 4*** (egenskaber og koncentrationer).

Affaldsproducenten skal m.a.o under alle omstændigheder foretage en anmeldelse til kommunen, hvis en affaldsart skifter klassificering: *Enten* skal producenten anmelde, at denne *har* det farlige affald, *eller* anmelde, at lige nøjagtig *denne producents* affald ikke er farligt alligevel.

§52 foreskriver, at affaldsproducenten er pligtig efter anmodning at ***tilvejebringe dokumentation*** for, at affald er korrekt klassificeret i overensstemmelse med bilag 3 og 4. I princippet gælder reglen tilsyneladende for alt affald, men den må formodes kun at blive håndhævet i tilfælde, hvor affaldsproducenten f.eks. foretager en anmeldelse efter §51 af affald, der efter affaldsproducentens opfattelse skal klassificeres som ikke-farlig.

§53 foreskriver, at affaldsproducenten ***skal føre register*** over mængde og art af farligt affald. Jf. §18 skal en række virksomheder (anmelde- og godkendelsespligtige virksomheder) under alle omstændigheder føre et sådant register for alt affald, men for øvrige virksomheder og institutioner m.v. er der tale om et supplerende krav, ligesom disse såvel som de af §18 omfattede virksomheder er pligtige at påføre også EAK-kode, når der er tale om farligt affald.

§54 foreskriver, at kommunalbestyrelsen skal etablere ***indsamlingsordninger i form af henteordninger*** for farligt affald (m. undtagelse af eksplosivt affald fra erhverv, samt affald der forekommer i mindre mængder i kommunen, eller i særlige fraktioner samt farligt affald fra husholdninger – her forudsættes ikke henteordninger[4]), og affaldsproducenterne er, jf. stk. 2, pligtige at benytte henteordningerne.

Når der ”opstår” en ny farlig affaldsart, skal kommunalbestyrelsen altså som udgangspunkt foranstalte en henteordning, og affaldsproducenterne har pligt til at benytte den.

§55 stiller specifikke krav til virksomheder m.v., der genererer ***eksplosivt affald***, hvorfor sådanne virksomheder skal være specielt opmærksomme på, hvorvidt givne affaldsarter (om)klassificeres til farlige grundet egenskaben ”E: eksplosiv”.

§56 hjemler adgang til, at kommunalbestyrelsen ***kan meddele dispensation fra benyttelsespligten***. Såfremt en given affaldsart (om)klassificeres til farlig, og affaldsproducenten har en eksisterende aftale om bortskaffelse med en ikke-kommunal virksomhed/transportør, skal affaldsproducenten søge om fritagelse for benyttelsespligten fra den kommunale ordning, hvis producenten ønsker at fortsætte med at benytte sin hidtidige transportør/behandler.[5]

§57 omhandler alene afbrænding af olieaffald og fastsætter – med henvisning til bilag 11 – krav til fyringsanlæg, der må brænde olieaffald[6]. Med denne særbestemmelse må det antages, at sådanne fyringsanlæg ikke skal underkastets VVM-vurdering, endskønt der i princippet er tale om forbrænding af farligt affald (???)[7].

§58 statuerer et ***forbud mod udledning af farligt affald i spildevand***. Såfremt en given, flydende affaldsart, som på en virksomhed hidtil har været afledt til kloak, således (om)klassificeres til farligt, skal det flydende affald opsamles, og kommunen skal etablere en henteordning herfor, som affaldsproducenten er pligtig at benytte. Bestemmelsen har i f.m. forslag om obligatorisk indsamling af kontaktvand fra renserier givet anledning til fortolkninger, eftersom det er uklart, hvorvidt kontaktvand er klassificeret som farligt, og om benyttelse af en kommunal ordning derfor er obligatorisk allerede efter affaldsbekendtgørelsens bestemmelser.

§59 statuerer et ***sammenblandingsforbud***. Såfremt en given affaldsart således (om)klassificeres til farligt affald, må denne ikke længere sammenblandes med andre arter af farligt affald eller med ikke-farligt affald (med mindre der foreligger en tilladelse hertil efter lov om miljøbeskyttelse for det anlæg, som skal behandle affaldet, eller i et regulativ). I princippet indebærer sammenblandingsforbudet, at affaldsarter med forskellig *EAK-kode* ikke må sammenblandes, uanset om de måtte have samme *egenskaber* og dermed måske oplagt kunne behandles på samme behandlingsanlæg og på samme måde. Der kan dog, som det fremgår af bestemmelsen, indføres særlige tilladelser hertil i et regulativ.

§60 foreskriver, at affaldsproducenten er ansvarlig for ***forsvarlig emballering*** af farligt affald[8], hvorfor affaldsproducenten må tage højde herfor i f.m. eventuel (om)klassificering af farligt affald.

§61 foreskriver, at ***kommunalbestyrelsen skal orientere Miljøstyrelsen*** om afgørelser vedr. affald, der løbende fremkommer, og som *enten* er markeret som farligt affald i bilaget til bekendtgørelsen, men som ikke er det (ikke opfylder kriterierne i bilag 3 og 4), og som derfor klassificeres som ikke-farligt, *eller* som *ikke* er markeret som farligt, men som faktisk *opfylder* kriterierne i bilag 3 og 4, og som derfor klassificeres som farligt.

4.2. Restproduktbekendtgørelsen

Restproduktbekendtgørelsen (bek. nr. 655 af 27. juni 2000 om genanvendelse af restprodukter og jord til bygge- og anlægsarbejder) statuerer kort og godt i §1, stk. 2 nr. 1, at restprodukter og jord, der er klassificeret som farligt affald, ikke er omfattet af bekendtgørelsens generelle tilladelse til at genanvende restprodukter og jord til bygge- og anlægsarbejder.

Såfremt en given affaldsart (om)klassificeres til farligt affald, må den altså ikke genanvendes – uanset hvilke eluatværdier m.v., affaldet måtte have. Sådanne restprodukter og jord skal håndteres efter reglerne om farligt affald i affaldsbekendtgørelsen.

DAKOFA har udarbejdet en guideline, der kan bruges som værktøj til at vurdere, hvorvidt jord og restprodukter er omfattet af bekendtgørelsens anvendelsesområde.

4.3. Deponeringsbekendtgørelsen

Deponeringsbekendtgørelsen (bek. nr. 650 af 29. juni 2001 om deponeringsanlæg) foreskriver, at deponeringsegnet, farligt affald skal deponeres på særlige

enheder herfor, som har skærpede krav til membraner m.v. Der skal jf. §8, stk. 1 senest den 16. juli 2004 foreligge såkaldte positivlister, som angiver, hvilke arter af farligt affald, der må deponeres på de enkelte enheder.[9]

Såfremt der i en given kommune genereres en art af farligt affald, der kan karakteriseres som deponeringsegnet (efter behørig forbehandling, jf. forbuddet mod deponering af ikke-forbehandlet affald i affaldsbekendtgørelsens §49d, nr. 5), skal kommunalbestyrelsen i den pågældende kommune sikre sig, at der eksisterer et deponeringsanlæg, hvortil affaldet kan anvises, som har den pågældende affaldsart på sin positivliste. Eftersom positivlisten alene kan ændres efter procedurerne i MBLs kapitel 5 (som en vilkårsændring) og i den forbindelse muligvis forudsætter VVM-procedure, er det således vigtigt, at ændringer af klassificeringer sker med så lange forvarsler, at det vil være muligt at tilvejebringe de nødvendige tilladelser/positivlister.

Som anført i note 1) ovenfor, vil der på fællesskabsplan blive udarbejdet kriterier for, hvornår farligt affald vil kunne accepteres på deponeringsanlæg for mineralsk og blandet affald, samt blive opstillet særlige vilkår for, hvornår bestemte arter af farligt affald kan deponeres på enheder for ikke-farligt affald, uden at der foreligger dokumentation i øvrigt for overholdelse af disse kriterier.

Der foreligger p.t. et forslag til kriterier for, hvornår granuleret, farligt affald bør kunne accepteres på deponeringsanlæg for ikke-farligt affald (baseret på bl.a. eluatværdier, TOC og pH m.v. – se udkastets afsnit 2.3.1.) samt kriterier for, hvornår asbest og asbestholdigt bygningsaffald bør kunne accepteres (se udkastets afsnit 2.3.4.). Forslaget, som generelt handler om acceptkriterier for alle typer affald, kan hentes på DAKOAs hjemmeside under Kort EU-nyt, 23.10.02, og de centrale eluatværdier er gengivet i notatets bilag II, hvor de er sammenlignet med gældende danske normer.

Det skal bemærkes, at såfremt der sker (om)klassificering den modsatte vej, fra farlig til ikke-farlig, af en given affaldsart, og denne hidtil har været deponeret på enheder for farligt affald, skal denne deponering ophøre, eftersom sådanne enheder er forbeholdt farligt affald (jf. deponeringsbekendt-gørelsens bilag 1, nr. 5). Det betyder omvendt, at der skal sikres plads på positivlister for den pågældende affaldsart på deponeringsenheder for ikke-farligt affald (mineralsk eller blandet).

Tilsvarende må antages at skulle gælde for farligt affald, der efter de nye kriterier herfor og behørig forbehandling vil kunne accepteres deponeret på enheder for ikke-farligt affald. Sådant forbehandlet affald må fremover skulle deponeres på enheder for ikke-farligt affald – med erlæggelse af fuld affaldsafgift (!)

Som et kuriosum kan det anføres, at en række af de affaldsarter, der er opført som inerte, hhv. mineralske, i deponeringsbekendtgørelsens bilag 1 (Tabel 1 & 2) i f.m. det nye europæiske affaldskatalog (EAK) får spejlindgange, der betyder, at affaldet kan klassificeres som både farligt og ikke-farligt.

Det understreger vigtigheden af, at positivlisterne udarbejdes med udgangspunkt i det nye EAK, og at deponeringsbekendtgørelsens bilag revideres straks i forbindelse med implementeringen i dansk ret af det nye EAK.

4.4. Bekendtgørelsen om forbrænding af farligt affald

Forbrændingsbekendtgørelsen (bek. nr. 660 af 11. august 1997 om godkendelse m.v. af anlæg, der forbrænder farligt affald) er en på det nærmeste ordret implementering af direktivet om forbrænding af farligt affald, og vil som sådan blive afløst af reglerne efter det nye forbrændingsdirektiv, som omfatter såvel farligt som ikke-farligt affald.

Miljøstyrelsen har den 7. oktober 2002 udsendt et udkast til en sådan bekendtgørelse i høring m.h.p. ikrafttrædelse 28. december 2002. Udkastet lægger alene

op til forskellig behandling af farligt og ikke-farligt affald f.s.v.a. farligt affald med et indhold af mere end 1% halogenerede organiske stoffer, som skal forbrændes ved minimum 1100ºC i 2 sekunder i efterforbrændingskammeret (mod 850ºC ved andet affald). Hertil kommer skærpede krav til modtagelse af affald, herunder registrering efter EAK-kode, vurdering af egenskaber m.v.

4.5. VVM og miljøgodkendelse

VVM reglerne (som normeret i bl.a. bek. nr. 860 af 29. november 1999 om supplerende regler efter lov om planlægning) foreskriver, at der skal gennemføres VVM-procedure, førend der meddeles tilladelse til anlæg til *bortskaffelse* af farligt affald ved *forbrænding, kemisk behandling* eller *deponering*, idet der *ikke* er nogen nedre størrelsesgrænse for, hvornår VVM skal udføres (i modsætning til anlæg for bortskaffelse af ikke-farligt affald, hvor der eksisterer en nedre kapacitets-grænse på 100 t/dg).

Alle former for håndtering af farligt affald skal *godkendes efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5* jf. bek. nr. 646 af 29. juni 2001 om godkendelse af listevirksomhed, hvorefter såvel anlæg for *nyttiggørelse* af farligt affald (K1a) som *bortskaffelse* af farligt affald (K1b) og anlæg for *omlastning, ompakning eller oplagring af farligt affald forud for nyttiggørelse eller bortskaffelse* (K1c) skal godkendes inden anlæggelse/påbegyndelse – *uden* nedre grænser f.s.v.a. kapacitet, og alle anlægstyper er a-mærkede (dvs. underlagt amtslig myndighed). Men det er altså kun anlæg, der *bortskaffer* ved forbrænding, kemisk behandling eller deponering, der skal i VVM-procedure.

Godkendelsesbekendtgørelsen ses ikke at sondre mellem hvilke *egenskaber*, det er, der gør affaldet farligt. Eksempelvis skal et forbrændingsanlæg, der søger tilladelse til at forbrænde affald, hvis eneste farlige egenskab er, at det er ”brandnærende”, have særlig tilladelse til at brænde farligt affald – og måske tilmed i VVM-procedure. I princippet skal også biogasanlæg, der ønsker at behandle f.eks. alkohol(affald) eller organiske syrer (i koncentrationer større end 25%, som er grænsen for, hvornår ætsende affald er ”farligt”), pr. definition også godkendes som behandlingsanlæg for farligt affald (men næppe i VVM-procedure, da de ikke ”bortskaffer” affaldet, men nyttiggør det). Særlige bestemmelser synes dog på vej i forbrændingsbekendtgørelsen f.s.v.a. olieaffald, der alene besidder den farlige egenskab ”brandnærende” (se note 7 ovenfor), og tilsvarende anlægsspecifikke bestemmelser kunne måske med fordel indføres, således at bestemmelserne om farligt affald i øvrigt ikke skulle finde anvendelse f.s.v.a. affaldsarter med egenskaber, der er uproblematiske for den pågældende anlægstype.

Det forhold, at anlæg for behandling af farligt affald generelt er underlagt amtslig myndighed, har på det seneste medført komplikationer i f.m. gennemførelsen af den nye liste over farligt affald i dansk ret. Således bliver såvel kasserede biler som visse typer elskrot til farligt affald efter den nye liste, hvilket indebærer, at behandlingsanlæg herfor, herunder bilskrottere, pr. definition burde overgå til amtsligt tilsyn. P.t. ligger gennemførelsen underdrejet, eftersom en sådan løsning vil indebære omfordelinger af bloktilskuddene mellem kommuner og amter. Den foreliggende situation er et instruktivt eksempel på de komplikationer, der opstår, når gammelt og nyt regelsæt krydser hinanden.

For godkendelsespligtige anlæg efter MBL kap. 5 for ikke-farlige affaldsarter er der typisk nedre grænser på 10-50 t/dg, og for f.eks. anlæg for midlertidig oplagring af ikke-farligt affald (K5) er den nedre grænse 30 t/dg, og sådanne anlæg skal godkendes af kommunen, ikke amtet.

Københavns Kommune (Miljøkontrollen) udarbejdede 7. maj 1998 et VVM-notat, som havde til formål at fastlægge, hvornår VVM-procedure skal igangsættes i forbindelse med etablering af deponerings- og behandlingsanlæg for forurenet jord i Københavns Kommune (notatet kan i princippet også bruges til at vurdere, hvorvidt omlastnings- og mellemlagringspladser m.v. er omfattet af listenumrene K1c (a-mærket) eller K5 i godkendelsesbekendtgørelsen, hvilket dog er af akademisk interesse i tilfældet Københavns Kommune, som godkender begge typer).

I den forbindelse blev opstillet en række grænseværdier for toksiske metalforbindelser og organiske forbindelser, som fremgår af Sandie Stokholm Andersens indlæg på DAKOFA-konferencen den 18. marts 2002 om deponering af affald og jord. Metalværdierne er stort set identiske med de tilsvarende værdier i DAKOFAs guideline for klassificering af jord og restprodukter, bortset fra en særlig grænseværdi for blyalkyler på 500 ppm (som dog også er medtaget i bilaget til DAKOFA-guiden), en grænseværdi for Cr-total på 10.000 (Cr er som metal ikke klassificeret som farligt og DAKOFA-guidelinen fastsætter kun GV for Cr_{VI}), samt en kobber-grænseværdi på 50.000 mod guidelinens 250.000 (som dog også i bilaget nævner de 50.000 for visse specifikke kobberforbindelser).

Eftersom der ikke findes officielt udmeldte grænseværdier, er det op til de enkelte amter at fastslå, hvornår VVM-procedure skal iværksættes samt f.eks. at klassificere anlæg i K1c eller K5. Særligt f.s.v.a. omlaste- og oplagringsanlæg (K5) kan det være af afgørende vigtighed for godkendelsesprocedurer og sagsgange, om en given affaldsart dømmes farlig eller ej, *men altså uden betydning i f.t. VVM*, hvis oplagringen vel at mærke ikke har karakter af deponering!

4.6. Afgiftsreglerne

Afgiftsreglerne (som normeret i lovbekendtgørelse nr. 570 af 3. august 1998 af lov om afgift af affald og råstoffer) *fritager* i §9, stk. 3 nr. 5 generelt farligt affald fra affaldsafgift, i det omfang det farlige affald tilføres *et forbrændingsanlæg* i læs, der udelukkende indeholder farligt affald. I praksis træffer told- og skatteregionerne analogislutninger f.s.v.a. deponeringsanlæg. En forudsætning er selvklart, at de pågældende anlæg så også er godkendt til at modtage/ behandle de pågældende affaldsarter – herunder har undergået den nødvendige VVM-procedure.

Det fremgår endvidere af §11, stk. 7, at anlæg til forbrænding af klinisk risikoaffald, specielle anlæg til destruktion af farligt affald samt anlæg til deponering af olie-, kemikalie-, eller tungmetalforurenet jord og oprensningssedimenter er *fritaget* fra registreringspligten hos Told- og Skat, såfremt de pågældende anlæg ikke modtager andet anvisningspligtigt affald.

I det omfang et givent, registreringsfritaget anlæg løbende modtager noget bestemt affald, der på et tidspunkt klassificeres som ikke-farligt, udløser det altså en registreringspligt, samt en pligt til at udrede affaldsafgift.

Miljøstyrelsen tilkendegav i 1999, at der efter styrelsens opfattelse skal erlægges afgift i det omfang farligt affald deponeres på anlæg for ikke-farligt affald. Der henstår et udredningsarbejde f.s.v.a. de arter af farligt affald, som i fremtiden vil blive opført på positivlister for anlægsenheder for ikke-farligt affald, eller som i øvrigt lever op til kriterierne for deponering af farligt affald på enheder for ikke-farligt affald, ligesom det forekommer uklart, om sådanne affaldsarter overhovedet må deponeres på enheder for farligt affald (og dermed kan fritages for affaldsafgift).

En salomonisk løsning herpå kunne – som antydet af den tidligere regering – være at indføre afgift også på farligt affald…….

4.7. Øvrige regler og forskrifter

Som omtalt indledningsvis, eksisterer der en række restforskrifter m.v. af relevans for håndtering af farligt affald. Ud over de ovenfor gennemgåede og de i indledningen omtalte (Schengenaftalen og samarbejdsaftalen med Oman) er der tale om godt en snes forskrifter, som tillige med ovennævnte er opført i kronologisk orden i notatets bilag III.

Her skal det blot fremhæves, at særligt bekg. 971/1996 (om import og eksport af affald), vejl. 187/1996 (om planloven), bekg. 922/1997 (om autoværksteder)

og 490/2002 (bilskrotbekendtgørelsen) indeholder væsentlige bidrag vedr. håndtering af farligt affald (se nærmere herfor i bilag III).

4.8. Gældende regler om ”olie- og kemikalieaffald”

Søgning i Retsinfo viser, at der p.t. eksisterer 63 gældende retsforskrifter og vejledninger m.v., som refererer til termen ”olie- og kemikalieaffald”.

Langt de fleste er af perifer betydning og daterer sig tilbage fra før indførelsen af den nye definition og navn. Men som anført i note 3 ovenfor, rummer f.eks. Miljøbeskyttelsesloven, også i den seneste, reviderede lovbekendtgørelse nr. 735 af 25. august 2001 en reference til ”olie- og kemikalieaffald” (nærmere betegnet i §45, stk. 5 om fritagelse for benyttelsespligt !!!).

Heller ikke affaldsbekendtgørelsen kan sige sig helt fri, i hvert fald refereres under ISAG-bilaget til såkaldt ”kemikalieaffald” fra laboratorier, uden at der ses at foreligge nogen definition for dette.

Det forekommer endvidere forunderligt, hvorfor de gamle cirkulærer om hhv. olie- og kemikalieaffald fortsat er gældende (???), ligesom det må være en lapsus, at asbestbekendtgørelsen, bekg. nr. 660 af 24. september 1986 (med senere ændringer af hhv. 23.03.87 (nr. 139), 11.12.92 (nr. 984) og 17.05.98 (nr. 288) fortsat indeholder bestemmelser om bortskaffelse af asbest, der jo er klassificeret som farligt. Bekendtgørelsens kapitel 5 forskriver således, at stærkt støvende asbest skal bortskaffes i befugtet tilstand og i lukket tæt emballage til en kommunal modtagestation for olie- og kemikalieaffald, mens asbestholdigt affald, der *kan* støve, skal bortskaffes til specialdepot, der er godkendt efter miljøbeskyttelsesloven til at modtage asbestholdigt affald, og ikke-støvende asbestholdigt affald kan – jf. §16, stk. 3, bortskaffes til fyldplads, som, jf. stk. 4, skal være indrettet, så uvedkommende forhindres adgang, ligesom der skal ske fortløbende overdækning med mineraljord…

Oplistning af de egenskaber, der kan gøre affald farligt m. angivelse af de minimumskoncen-trationer, stoffer med de respektive egenskaber skal forekomme i, førend der er tale om farligt affald. Udarbejdet på grundlag af affaldsbekendtgørelsens bilag 3 & 4. Oplistningen er dog her prioriteret efter stigende grænseværdi. (Fra DAKOFAs guide i klassificering af jord og restprodukter).

Bilag 1

Egenskab	**Klassificering**	**GV** **mg/kg**
Meget giftig	Tx ;R26, R27, R28, R39	1000
Kræftfremkaldende, kategori 1 eller 2	Carc1/2 ;R45, R49	1000[2)3)]
Mutagen, kategori 1 eller 2	Mut 1/2 ;R46	1000[2)]
Reproduktionsskadende	Rep1/2 ;R60, R61	5000[2)]
Giftig	T ;R48, R39	10.000
Ætsende	C ;R35	10.000
Sensibiliserende	Xn/Xi ;R42, R43	10.000[2)]
Kræftfremkaldende, kategori 3	Carc3; R40	10.000[2)]

Mutagen, kategori 3	Mut3 ;R40	10.000[2)]
Giftig	T ;R23, R24, R25	30.000
Ætsende	C ;R34	50.000
Lokalirriterende	Xi ;R41	50.000
Reproduktionsskadende, kategori 3	Rep3 ;R62, R63	50.000[2)]
Sundhedsskadelig	Xn ;R48	100.000
Lokalirriterende	Xi ;R36, R37, R38	200.000
Sundhedsskadelig	Xn ;R20, R21, R22	250.000
Miljøfarlig, vandmiljøet og øvrige økosystemer	N/- ;R50, R51, R52, R53, R54, R55, R56, R57, R58, R59	ikke fastsat[4)]
Smitsom	-	ikke fastsat
Øvrige[1)]	-	ikke fastsat
Eksplosiv	E ;R1, R2, R3	kan ikke[5)] fastsættes
Brandnærende	O	-
Brandfarlig	R10	-
Meget brandfarlig	F ;R11	-
Yderst brandfarlig	Fx ;R12	-

1) Til "øvrige" hører ifølge affaldsbekendtgørelsens bilag 3 dels affald, der ved berøring med vand, luft eller syre frigør giftige eller meget giftige luftarter, dels affald, der efter bortskaffelse kan resultere i et andet stof, f.eks. et udvaskningsprodukt, med en af de ovenfor (i skemaet) anførte egenskaber.

2) Koncentrationen gælder for det enkelte kemiske stof med den pågældende egenskab. For de øvrige gælder, at det er summen af koncentrationerne af kemiske stoffer med samme egenskab, der afgør, om affaldet skal klassificeres som farligt eller ej.

3) Kræftfremkaldende kategori 1 & 2 er ikke i dag "note 2-mærket", men er blevet det i f.m. revisionen af EUs liste over farligt affald (som skulle have været implementeret i dansk ret inden 1. januar 2002).

4) Der arbejdes p.t. på udviklingen af grænseværdier for miljøfarlige stoffer i EU.

5) GV for eksplosiv, brandnærende og brandfarlig er umulig. Enten er affaldet eksplosivt/brandfarligt (flammepunkt $\leq 55^{o}C$) eller også er det ikke…

Bilag II: Sammenligning ml. EU's og DKs eluatværdier for inert affald m.v.

Sammenligning mellem eluatværdier for forskellige klassificeringer af affaldsprodukter til deponering/genanvendelse i dansk lovgivning og

Kommissionens forslag af 20.09.02 til acceptkriterier på deponeringsanlæg

Alle værdier er eluatværdier, udtrykt som **mg/kg ved L/S= 2 l/kg** (normalt udtrykkes de danske værdier i mikrogram/l ved L/S = 2 l/kg, men de er omregnet, så de umiddelbart kan sammenlignes med de foreslåede EU-værdier).

Kursiverede tal i parentes (EU-værdier) er de maxgrænser, der kan dispenseres op til ifølge Kommissionens forslag (som tillader den kompetente myndighed at dispensere op til faktor tre i konkrete sager på basis af konkrete miljøvurderinger).

Inert: Den foreslåede grænseværdi i EU for inert affald og den gældende danske ifølge deponeringsbekendtgørelsen, der tillige gælder for klassificering af jord og restprodukter i kategori 1 og 2 efter restproduktbekendtgørelsen.

Genanv.Kat.3: Den grænseværdi, der gælder for genanvendelse af jord og restprodukter i kategori 3 efter restproduktbekendtgørelsen.

Ikke-farligt: Den foreslåede grænseværdi i EU for, hvornår farligt affald må deponeres på enheder for ikke-farligt affald.

Farligt: Den grænseværdi, der foreslås for, hvornår farligt affald overhovedet må deponeres på

(øvre gr.): enheder for farligt affald (ved højere værdier skal affaldet enten forbehandles (yderligere) eller det skal deponeres underjordisk).

Stof	DK/EU	Inert (& Kat. 1&2)	Genanv. Kat.3	Ikke-farligt	Farligt (øvre gr.)
As	DK	0.016	0.1	-	-
	EU	0.1 *(0.3)*	-	0.4 *(1.2)*	6 *(18)*
Ba	DK	0.6	8	-	-
	EU	7 *(2.1)*	-	30 *(90)*	100 *(300)*
Pb	DK	0.02	0.2	-	-
	EU	0.2 *(0.6)*	-	5 *(15)*	25 *(75)*
Cd	DK	0.004	0.08	-	-
	EU	0.03 *(0.09)*	-	0.6 *(1.8)*	3 *(9)*
Cr_{tot}	DK	0.02	1	-	-
	EU	0.2 *(0.6)*	-	0.4 *(1.2)*	25 *(75)*
Cu	DK	0.09	4	-	-
	EU	0.9 *(2.7)*	-	25 *(75)*	50 *(150)*
Hg	DK	0.0002	0.002	-	-
	EU	0.003 *(0.009)*	-	0.05 *(0.15)*	0.5 *(1.5)*
Mg	DK	0.3	2	-	-
	EU	-	-	-	-
Ni	DK	0.02	0.14	-	-

	EU	0.2 *(0.6)*	-	5 *(15)*	20 *(60)*
Zn	DK	0.2	3	-	-
	EU	2 *(6.0)*	-	25 *(75)*	90 *(270)*

hw 23.10.02

Bilag III: Oversigt over gældende forskrifter vedr. farligt affald

Dette bilag er en fuldstændig, kronologisk oversigt over gældende forskrifter, der omhandler eller på anden vis berører ”farligt affald”. Også de i selve notatet gennemgåede særlige froskrifter er opført, men ikke nærmere omtalt, idet der henvises til notatets tekstdel.

Bekendtgørelse nr. 660 af 24. september 1986 om **asbe**st (med senere ændringer af hhv. 23.03.87 (bekg. Nr. 139), 11.12.92 (nr. 984) og 17.05.98 (nr. 288) indeholder fortsat bestemmelser om bortskaffelse af asbest, der jo er klassificeret som farligt (se afs. 4.8)

Bekendtgørelse nr. 689 af 15. oktober 1990 om **begrænsning af emissioner af svovldioxid, kvælstofoxider og støv fra store fyringsanlæg**, som blot afgrænser sig fra farligt affald ved at statuere, at ”brændsel” i bekendtgørelsens forstand ikke omfatter farligt affald (men nok ikke-farligt!). Bemærk, at affaldsbekendtgørelsens §57 tillader afbrænding af spildolie (farligt affald) på større fyringsanlæg, hvorfor der synes at være en vis diskrepans mellem disse to regelsæt…

Cirkulære nr. 2 af 3. januar 1992 om **indsamling af genopladelige NiCd-batterier og apparater med fastmonterede NiCd-batterier fra offentlige institutioner og kontorer** pålægger de offentlige institutioner at indsamle denne specielle farlige affaldsart.

Bekendtgørelse nr. 93 af 8. februar 1994 om **miljøregulering i erhvervszoner** (som fortsat er gældende f.s.v.a. anlæg etableret i sådanne under bekendtgørelsens gyldighedsperiode) statuerer i bilag 1, 5.1., at også anlæg til bortskaffelse af ”giftigt og farligt affald ved forbrænding” må(tte) placeres i sådanne zoner.

Bekendtgørelse nr. 53 af 21. april 1994 om **overenskomst af 28. oktober 1993 med Oman om miljøsamarbejde** fastsætter, at samarbejdet bl.a. omfatter ’fast og farligt affald”.

Vejledning nr. 60309 af 1. oktober 1994 om **bortskaffelse, planlægning og registrering af affald** er mildest talt forældet, og er i øvrigt også afløst f.s.v.a. det farlige affald af den nye vejledning nr. 6, 2002 om farligt affald.

Bekendtgørelse nr. 84 af 22. februar 1996 om ikrafttræden af lov om **godtgørelse i forbindelse med indsamling af blyakkumulatorer og hermetisk forseglede nikkel-cadmium-akkumulatorer** (lukkede nikkel-cadmium-batterier) iværksætter ”pantordningen” for disse batterier, der er klassificeret som farligt affald, og indebærer, at sådanne batterier ikke længere er omfattet af den kommunale pligt til at foranstalte indsamling. Dette foreslås præciseret i f.m. den kommende revision af affaldsbekendtgørelsen (se note 4 ovenfor).

Cirkulære nr. 132 af 13. juni 1996 om **kommunale regulativer om bortskaffelse af CFC-holdige kølemøbler** fastslår i §6, stk. 6, at kommunalbestyrelsen i et regulativ skal fastsætte, at kviksølvkontakter og kondensatorer skal afmonteres til særskilt bortskaffelse i overensstemmelse med reglerne om farligt affald

(hvilket pudsigt nok ikke gælder for CFC-indholdet !!).

Vejledning nr. 187 af 14. november 1996 om **planloven** anfører f.s.v.a. VVM, at der ikke eksisterer en reference til direktivet om farligt affald, hvorfor VVM-direktivets definition herpå er uklar. Dette er dog siden rettet op, og i vejledning nr. 12392 af 10. oktober 2001, ”VVM-vejledning om visse offentlige og private anlægs indvirkning på miljøet” præciseres det, at der ved farligt affald forstås farligt affald efter direktivet herom og den tilhørende liste. ***Der henføres dog til den uaktuelle liste baseret på beslutningen af 3. maj 2000***. Det er den liste, der som bekendt aldrig fik betydning, eftersom den blev ændret igen inden ikrafttrædelsesdatoen. Det fremgår i øvrigt af vejledningens afs. 7.1. at screening efter bekendtgørelsens bilag 3 f.s.v.a. anlæg i bymæssig bebyggelse skal lægge vægt på, om der ”produceres væsentlige mængder farligt affald”.

Bekendtgørelse nr. 971 af 19. november 1996 om **import og eksport af affald** *ophæver* den tidligere bekendtgørelse, som eksplicit omhandlede farligt affald. Nu omhandler den alt affald og fastlægger procedurer for eksport/import af affald til hhv. nyttiggørelse og bortskaffelse, og opererer med tre forskellige grader af accept f.v.s.a. eksport/import til nyttiggørelse. Affaldet opdeles således på særlige lister i ”grønt”, ”gult” og ”rødt”, hvor det grønne blot skal ledsages af særlige dokumenter, mens im/eksport af gult affald skal anmeldes og ”godkendes ved stiltiende accept” (mulighed for at sige nej i fire uger), mens im/eksport af det røde affald forudsætter skriftlig godkendelse. Ikke-listet affald skal håndteres som rødt.

Som en tommelfingerregel kan farligt affald ikke im-/eksporteres efter reglerne om grønt affald, men der oplistes faktisk farligt affald på alle tre lister! Det gælder imidlertid fortsat, at affald, der klassificeres som farligt efter nationale- eller fællesskabsregler som udgangspunkt er omfattet af det eksportforbud, der gælder til ikke-OECD-lande efter Basel-konventionen, og som er indarbejdet i transportforordningen gennem optagelse af et bilag V, som oplister affald, omfattet af forbudet. Hertil kommer altså også affald, der ikke er oplistet, men som er klassificeret som farligt.

Bekendtgørelse nr. 149 af 21. november 1996 af **Baselkonventionen af 22. marts 1989 om kontrol med grænseoverskridende transport af farligt affald og bortskaffelse hera**f er en kopi af Baselkonventionen med en kort, dansk indledning, der sætter konventionen i kraft i Danmark. Den statuerer forbud mod eksport af farligt affald til ikke-OECDlande (er indarbejdet i transportforordningen – se ovenfor).

Bekendtgørelse nr. 130 af 10. februar 1997 om **underretningspligt ved eksport af visse brugte produktionsanlæg** (den, der populært er blevet kaldt ”Lex Soyakage”) statuerer i bilag 1B, litra d, at der eksisterer en underretningspligt f.s.v.a. anlæg, ”der frembringer væsentlige mængder af farligt affald”, ligesom der skal afgives præcise oplysninger herom (jf. bilag 2, 9 litra j).

Lov nr. 418 af 10. juni 1997 om **Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen** fastsætter at særligt udpegede polititjenestemænd og toldembedsmænd med beføjelser f.s.v.a. ulovlig transport af ’giftigt og farligt affald’ kan fortsætte eventuel observation på anden kontraherende parts område.

Bekendtgørelse nr. 660 af 11. august 1997 om **godkendelse m.v. af anlæg, der forbrænder farligt affald** foreskriver en række specielle forholdsregler, der skal iagttages ved forbrændings af farligt affald. Afløses senest 28. december 2002 af ny bekendtgørelse, som gennemfører forbrændingsdirektivet i dansk ret, og som vil sidestille vilkår for forbrænding af farligt og ikke-farligt affald når bortses fra modtageregler og særlige temperatur/opholdstidskrav ved forbrænding af affald, indeholdende mere end 1% halogenerede forbindelser.

Anvisning nr. 3404 af 1. september 1997, **At-anvisning nr. 3.1.0.1**, september 1997, fastsætter i bilag 1, 6 forholdsregler overfor udslip ved uheld, og foreskriver opsug af spild og bortskaffelse efter reglerne om farligt affald.

Bekendtgørelse nr. 922 af 5. december 1997 om **miljøkrav i forbindelse med etablering og drift af autoværksteder m.v.** stiller i §13, stk. 2 særlige krav til

opbevaring af farligt affald, og opstiller i §14, stk. 1 nr. 2 krav til driftsjournaler m.v., herunder om aflevering af farligt affald. Bemærk, at autoværksteder herefter skal føre journal (over bl.a. farligt affald) efter autoværkstedsbekendt-

gørelsen samt føre register over farligt affald efter affaldsbekendtgørelsens §53. Autoværkstederne er til gengæld fritaget for pligten til at føre egenregistrering efter affaldsbekendtgørelsen §18.

Vejledning nr. 60178 af 1. august 1998 om **håndtering af klinisk risikoaffald** definerer dette som farligt affald (med mindre det er inaktiveret ved f.eks. autoklavering eller tilsvarende).

Lovbekendtgørelse nr. 570 af 3. august 1998 af lov om **afgift af affald og råstoffer** fritager som udgangspunkt farligt afafld fra affaldsafgift (se afsn. 4.6).

Bekendtgørelse nr. 1067 af 22. december 1998 om **håndtering af elektriske og elektroniske produkter** præciserer i bilag III hvilke farlige affaldsarter, der skal udsorteres og behandles efter reglerne herom. Det gælder således selentromler, PCB-holdige kondensatorer og kviksølvholdige relæer og kontakter. Bemærk, at visse former for elskrot i sig selv tillige er klassificeret som farligt affald på EU's nye liste over farligt affald, hvorfor oparbejdningsanlæg skal godkendes til behandling af farligt affald, når listen indføres i dansk ret.

Bekendtgørelse nr. 128 af 11. marts 1999 om **miljømæssig vurdering af anlæg på søterritoriet (VVM)** er f.s.v.a. farligt affald identisk med reglerne i bek. 428 af 6. juni 1999 (omtalt ovenfor under VVM og miljøgodkendelser, afs. 4.5.).

Bekendtgørelse nr. 71 af 4. november 1999 af **konventionen af 25. februar 1991 om vurdering af virkning på miljøet på tværs af landegrænser** fastslår i appendiks I nr. 10, at der skal lægges vægt på anlæg til bortskaffelse af giftigt og farligt affald ved forbrænding, kemisk behandling og deponering

Bekendtgørelse nr. 860 af 29. november 1999 om **supplerende regler i medfør af lov om planlægning** foreskriver gennemførelse af VVM-procedure forud for godkendelse af anlæg til bortskaffelse af farligt affald ved forbrænding, kemisk behandling eller deponering (se afs. 4.5.)

Bekendtgørelse nr. 619 af 27. juni 2000 om **affald** indeholder alle de centrale bestemmelser om håndtering af farligt affald (se afsnit 4.1.)

Bekendtgørelse nr. 631 af 27. juni 2000 om **modtageordninger for affald fra skibe, samt skibes aflevering af affald** pålægger jf. bilag III skibsføreren at føre journal over farligt affald samt olieholdigt flydende affald og olieslop.

Bekendtgørelse nr. 655 af 27. juni 2000 **om genanvendelse af restprodukter og jord til bygge- og anlægsarbejder** afgrænser sit anvendelsesområde fra farligt affald (se mere i afs. 4.2.)

Bekendtgørelse nr. 954 af 23. oktober 2000 om **anvendelse af åbne radioaktive kilder på sygehuse, laboratorier** m.v. statuerer i bilag 8, 1.4., at bekendtgørelsen kun finder anvendelse f.s.v.a. radioaktivt affald, som *ikke* besidder andre farlige egenskaber, men det er fortsat Sundhedsstyrelsen, der foreskriver regler f.s.v.a. radioaktivt affald, der også besidder andre farlige egenskaber. Det er således *ikke* reglerne efter affaldsbekendtgørelsen, der gælder i det omfang, der indgår radioaktive kilder i affaldet!!!

Bekendtgørelse nr. 1060 af 4. december 2000 om **tilskud til indsamling og genanvendelse af blyakkumulatorer** og nr. 1061 (s.d.) om **gebyr på blyakkumulatorer**, regulerer ”pantordningen” på denne specielle farlige affaldsart, men berører ikke det faktum, at indsamlere og behandlere er omfattet af

de særlige regler om håndtering af farligt affald.

Bekendtgørelse nr. 646 af 29. juni 2001 om **godkendelse af listevirksomhed** oplister alle typer af behandlingsanlæg for behandling af affald som godkendelsespligtige, idet alle anlæg for behandling af farligt affald forudsættes godkendt af amtslige myndigheder, uanset kapacitet (Se afs. 4.5.).

Bekendtgørelse nr. 650 af 29. juni 2001 **om deponeringsanlæg** foreskriver, at farligt affald skal deponeres på særlige enheder, indrettet herfor (se afsn. 4.3.).

Bekendtgørelse nr. 729 af 15. august 2001 om **vejtransport af farligt gods** fastsætter ud fra særlige kriterier (såkaldte fareklasser, vedtaget i FN-regi, og for hvilke definitionerne ikke er identiske med de egenskaber, der kan gøre affaldet farligt efter EU-reglerne) forskrifter for, hvilke transportdokumenter, der skal ledsage en transport, samt hvilke emballager, der skal anvendes og hvilket udstyr i øvrigt, der skal være på køretøjet, ligesom uddannelseskravene til chaufføren er normeret i bekendtgørelsen, der tillige stiller krav om sikkerhedsrådgiver på alle virksomheder, der håndterer farligt gods m.h.p. transport.

Lovbekendtgørelse nr. 735 af 25. august 2001 om **miljøbeskyttelse** indeholder fortsat en reference til ’olie- og kemikalieaffald (nærmere betegnet i §45, stk. 5 om fritagelse for benyttelsespligt.

Bekendtgørelse nr. 896 af 10. oktober 2001 om **organisationers frivillige deltagelse i en fællesskabsordning for miljøledelse og miljørevision (EMAS)** anfører i bilag VI, 6.2.c, at der skal lægges vægt på undgåelse og genvinding m.v. af fast og andet affald, ”især farligt affald”.

Bekendtgørelse nr. 4 af 21. februar 2002 af **protokollen af 14. juni 1994 om yderligere begrænsning af emissionen af svovl** afgrænser sig fra farligt affald som brændsel (og dermed fra spildoliefyrede anlæg???).

Bekendtgørelse nr. 329 16. maj 2002 om **klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af kemiske stoffer og produkter** er jo – sammen med bekendtgørelse nr. 439 af 3. juni 2002 af **listen over farlige stoffer** bibelen f.s.v.a. klassificering af også farligt affald. Ændringer i disse bekendtgørelser får således konsekvenser for klassificeringen af farligt affald, i det omfang de vel at mærke gennemføres også i affaldsbekendtgørelsen! Således er der i f.m. 28. tilpasning af det tilhørende direktiv nu fastsat grænseværdier også for ”miljøfare” i sammensatte produkter, hvilket på sigt må formodes overført også til affald.

BEMÆRK endvidere, at klassificeringsbekendtgørelsen i bilag 1, pkt. 5 (valg af S-sætning (sikkerheds-sætning)) faktisk foreskriver S-sætninger, der vel i princippet opfylder de krav, som ellers tænkes indføjet i det kommende direktiv om farligt affald fra husholdninger, således eksempelvis S56: ”Aflever dette materiale og dets beholder til et indsamlingssted for farligt affald og problemaffald” og S60: ”Dette materiale og dets beholder skal bortskaffes som farligt affald.” !!!

Bekendtgørelse nr. 480 af 19. juni 2002 **om håndtering af affald i form af motordrevne køretøjer og affaldsfraktioner** heraf oplister i bilag 3 de arter af farligt affald, som skal udtages og *håndteres efter reglerne om farligt affald*. Det gælder således olie, bremse- og koblingsvæske, kølervæske, sprinklervæske (som dog gerne må genbruges indenfor virksomheden), CFC-holdige kølemidler, brændstoffer (som ligeledes må genbruges indenfor virksomheden), oliefiltre, kviksølvkontakter og elektronisk udstyr (hvilket sidste dog også kan bortskaffes efter reglerne herom). Bemærk, at ubehandlede, udtjente biler på den nye liste over farligt affald er klassificeret som farligt affald, hvorfor oparbejdere i princippet skal være godkendt til at behandle farligt affald, når listen implementeres.

Bilag IV: Uddrag fra DAKOFAs omsætningsnøgle ml. nye og gamle EAK-koder, her ”nye” farlige affaldsarter indenfor bygge- og nedrivningsaffald

17 00 00 BYGNINGS- OG NEDRIVNINGSAFFALD (INKLUSIVE VEJBYGNING)

17 01 00 Beton, mursten, tegl, keramik og gipsbaserede materialer			
17 01 04 00	*Gipsbaserede byggematerialer*	17 08 01	Gipsbaserede byggematerialer forurenet med farlige stoffer
		17 08 02	*Gipsbaserede byggematerialer, bortset fra affald henhørende under 17 08 01*
17 02 00 Træ, glas og plast			
17 02 01 00	*Træ*	*17 02 01*	*Træ*
17 02 02 00	*Glas*	*17 02 02*	*Glas*
17 02 03 00	*Plast*	*17 02 03*	*Plast*
		17 02 04	Glas, plast og træ, som indeholder eller er forurenet med farlige stoffer [se også 19 12 06]
17 03 00 Asfalt, tjære og tjærede produkter			
17 03 01 00	*Asfalt med indhold af tjære*	17 03 01	Bitumenholdige blandinger indeholdende kultjære
17 03 02 00	*Asfalt uden indhold af tjære*	*17 03 02*	*Bitumenholdige blandinger, bortset fra affald henhørende under 17 03 01*
17 04 00 Metaller (og legeringer heraf)			
17 04 07 00	*Blandet metal*	*17 04 07*	Blandet metal
		17 04 09	Metalaffald forurenet med farlige stoffer
17 04 08 00	*Kabler*	17 04 10	Kabler indeholdende olie, kultjære eller andre farlige stoffer
17 04 08 01	Kabler indeholdende olie og tjære	*17 04 11*	*Kabler, bortset fra affald henhørende under 17 04 10*
17 05 00 Jord og klapmaterialer			

17 05 01 00	*Jord og sten*	17 05 03	Jord og sten indeholdende farlige stoffer
		17 05 04	Jord og sten, bortset fra affald henhørende under 17 05 03
		17 05 07	Ballast fra banespor indeholdende farlige stoffer
		17 05 08	*Ballast fra banespor, bortset fra affald henhørende under 17 05 07*
17 05 02 00	*Klapmateriale*	17 05 05	Klapmateriale indeholdende farlige stoffer
		17 05 06	*Klapmaterialer, bortset fra affald henhørende under 17 05 05*
17 06 00 Isolationsmaterialer			
17 06 02 00	*Andre isolationsmaterialer*	17 06 03	Andet isolationsmateriale bestående af eller indeholdende farlige stoffer
		17 06 04	*Isolationsmateriale, bortset fra affald henhørende under 17 06 01 - 17 06 03*
17 07 00 Blandet bygnings- nedrivningsaffald			
17 07 01 00	*Blandet bygnings- og nedrivningsaffald*	17 01 06	Blandinger eller separerede fraktioner af beton, mursten, tegl og keramik indeholdende farlige stoffer
		17 01 07	*Blandinger af beton, mursten, tegl og keramik, bortset fra affald henhørende under 17 01 06*
		17 09 01	Kviksølvholdigt bygnings- og nedrivningsaffald
		17 09 02	Bygnings- og nedrivningsaffald indeholdende PCB (f. eks. PCB-holdige fugemasser, PCB-holdige, harpiksbaserede gulvbelægninger, PCB-holdige termoruder og PCB-holdige kondensatorer)
		17 09 03	Andet bygnings- og nedrivningsaffald (herunder blandet affald) indeholdende farlige stoffer
		17 09 04	Blandet bygnings- og nedrivningsaffald, bortset fra affald henhørende under 17 09 03
		19 12 11	

		19 12 12	Andet affald (herunder blandinger af materialer) fra mekanisk behandling af affald indeholdende farlige stoffer *Andet affald (herunder blandinger af materialer) fra mekanisk behandling af affald, bortset fra affald henhørende under 19 12 11*

horizontal rule

[1] Det skal dog hertil bemærkes, at den Tekniske tilpasningskomité, som bistår Kommissionen med at udarbejde kriterier for karakterisering af affald, der kan opføres på positivlister over hvilke affaldsarter, der må deponeres på forskellige typer deponier, i f.m. vedtagelsen af deponeringsdirektivet fik i opdrag også at tilvejebringe kriterier for arter af deponeringsegnet farligt affald, der i forhold til udvaskningspotentiale har egenskaber svarende til blandet og/eller mineralsk affald, og som følge heraf vil kunne accepteres deponeret på anlæg/enheder for enten blandet eller mineralsk affald (men ikke inert!), ligesom komitéen skulle opstille kriterier for, hvornår asbestaffald kunne deponeres på enheder for ikke-farligt affald.

[2] Bemærk, at Miljøministeriet som gennemførelse af den 28. tilpasning af EU's direktiv om farlige stoffer har revideret bekendtgørelsen om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af kemiske stoffer og produkter (bekg. nr. 329 af 16. maj 2002) og den tilhørende bekendtgørelse om listen over farlige stoffer (bekg. nr. 439 af 3. juni 2002). Som noget væsentligt nyt indebærer det nye regelsæt, at også sammensatte produkter nu kan klassificeres efter ”Miljøfare”, herunder at stoffer med akut giftighed og uønskede langtidsvirkninger for vandmiljøet (stoffer klassificeret som ’N med R50/53’) generelt skal klassificeres som farlige ved koncentrationer over 0,25%, eller altså 2.500 mg/kg. På sigt vil det betyde, at der nu også kan blive tale om grænseværdier for "miljøfare" i affaldsbekendtgørelsens regler om farligt affald.

[3] Der findes p.t. således 63 retsforskrifter og vejledninger m.v., som betjener sig f den forældede og nu ikke længere i dansk ret definere term ’olie- og kemikalieaffald’, her i blandt MBL (Lovbekg. 753 af 25.08.01) som i §45 stk. 5 anfører, at de generelle fritagelsesbestemmelser for kommunal indsamling ikke gælder for olie- og kemikalieaffald!!

[4] I et udkast til ændring af bekendtgørelsen har Miljøstyrelsen foreslået undtagelserne udvidet med ***udrangerede biler, elektronikskrot, CFC-holdige kølemøbler, nikkel-cadmiumbatterier og blyakkumulatorer,*** hvortil kommer, at der som et helt nyt stykke 3 foreslås indføjet en særlig anmeldeordning for ***farligt bygge- og anlægsaffald***, som der altså ***heller ikke*** skal etableres (nye) henteordninger for, men kommunen skal efter anmeldelse meddele anmelder, hvorvidt affaldet vil blive indsamlet i en eksisterende kommunal ordning, eller alternativt anvise hvorledes affaldet i stedet skal håndteres.

[5] I forslaget til ændring af affaldsbekendtgørelsen foreslås det nuværende stykke 2, som forudsætter fritagelse for benyttelsespligten ved eksport, ophævet.

[6] Bestemmelsen tilførtes i sommeren 2002 en præcisering af behandlingshierarkiet (genanvendelse før forbrænding), mens de særlige regler for forbrænding af olieaffald nu i f.m. gennemførelsen af forbrændingsdirektivet i dansk ret foreslås overført til forbrændingsbekendtgørelsen, idet anlæg til forbrænding af spildolie senest fra 28. december 2005 skal opfylde direktivets/bekendtgørelsens krav og miljøgodkendes i overensstemmelse hermed.

[7] I udkastet til ny forbrændingsbekendtgørelse ”afmonteres” farligheden ved spildolie gennem indførelse af en bestemmelse i §1, stk. 3: *”Hvis den nedre brændværdi af olieaffald udgør mindst 30 MJ/kg, og affaldet ikke på grund af sit indhold af andre bestanddele skal klassificeres som farligt affald [efter afaldsbekendtgørelsen], finder reglerne i denne bekendtgørelse om farligt affald ikke anvendelse”*. Hvorvidt det automatisk fritager for VVM-procedure er uklart.

[8] Hvilket for de fleste arter af farligt affald findes nærmere normeret i farligt gods-bekendtgørelsen (bek. nr. 729 af 15. august 2001 om vejtransport af farligt gods).

[9] I et af Kommissionen den 20. september 2002 fremlagt forslag til kriterier, som skal lægges til grund ved udarbejdelse af sådanne positivlister, synes imidlertid at være tilstået en fristforlængelse til 16. juli 2005.